HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a zecea)

21 decembrie 2021 *

„Trimitere preliminară – Sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră – Directiva 2003/87/CE – Articolul 11 alineatul (3) – Decizia 2011/278/UE – Articolul 3 litera (b) și articolul 10 alineatul (2) litera (a) – Subinstalația produsului de referință – Decizia 2013/448/UE – Validitate – Instalație care utilizează un convertizor cu oxigen – Metal lichid – Resursă la intrarea procesului care provine de la o instalație terță – Refuzul alocării cotelor de emisie – Admisibilitate – Neintroducerea unei acțiuni în anulare de către reclamanta din litigiul principal”

În cauza C-524/20,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Městský soud v Praze (Tribunalul Municipal din Praga, Republica Cehă), prin decizia din 29 septembrie 2020, primită de Curte la 20 octombrie 2020, în procedura

Vítkovice Steel a.s.

împotriva

Ministerstvo životního prostředí,

CURTEA (Camera a zecea),

compusă din domnul C. Lycourgos (raportor), președintele Camerei a patra, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a zecea, și domnii I. Jarukaitis și M. Ilešič, judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Vítkovice Steel a.s., de O. Hájek, advokát;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek, J. Vláčil și O. Serdula, în calitate de agenți,

– pentru Comisia Europeană, de G. Wils, B. De Meester și P. Ondrůšek, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: ceha.

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prezenta cerere de decizie preliminară privește interpretarea articolului 2 alineatul (1) și a anexei I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO 2003, L 275, p. 32, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 78), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 (JO 2009, L 140, p. 63) (denumită în continuare „Directiva 2003/87”), precum și interpretarea și validitatea, pe de o parte, a articolului 10 alineatul (8) din Decizia 2011/278/UE a Comisiei din 27 aprilie 2011 de stabilire, pentru întreaga Uniune, a normelor tranzitorii privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a cotelor de emisii în temeiul articolului 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2011, L 130, p. 1) coroborat cu anexa I la această decizie și, pe de altă parte, a articolului 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448/UE a Comisiei din 5 septembrie 2013 privind măsurile naționale de punere în aplicare pentru alocarea tranzitorie, cu titlu gratuit, a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2013, L 240, p. 27).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Vítkovice Steel a.s., pe de o parte, și Ministerstvo životního prostředí (Ministerul Mediului, Republica Cehă) (denumit în continuare „ministerul”), pe de altă parte, în legătură cu refuzul alocării către această societate de cote de emisie cu titlu gratuit pentru perioada 2013-2020 pentru exploatarea în Republica Cehă a unei instalații siderurgice denumite Ocelárna I și având identificatorul CZ-existing-C-52-CZ-0102-05 (denumită în continuare „instalația în discuție în litigiul principal”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2003/87

3 Intitulat „Sfera de aplicare”, articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2003/87 prevede:

„Prezenta directivă se aplică emisiilor care provin din activitățile enumerate în anexa I și gazelor cu efect de seră din anexa II.”

4 Anexa I la această directivă cuprinde, în coloana „Activități”, producerea fontei sau oțelului (topire primară sau secundară), inclusiv instalații pentru turnare continuă, cu o capacitate de producție mai mare de 2,5 tone pe oră. Coloana „Gaze cu efect de seră” din anexa respectivă menționează, ca fiind corespunzător acestei activități, dioxidul de carbon (CO_2).

5 Articolul 10a din această directivă prevede:

„(1) Până la 31 decembrie 2010, Comisia adoptă dispoziții integral armonizate de punere în aplicare pentru o alocare armonizată a cotelor menționate la alineatele (4), (5), (7) și (12), inclusiv orice dispoziții necesare unei aplicări armonizate a alineatului (19).

Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (3).

Măsurile menționate la primul paragraf stabilesc, în măsura posibilului, criteriile de referință *ex ante* la nivel comunitar pentru a se asigura că modalitățile de alocare încurajează tehnici eficiente din punct de vedere al reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și al ameliorării randamentului energetic, ținând seama de cele mai eficiente tehnici, de produse de substituție, de procese alternative de producție, de cogenerarea cu un randament ridicat, de recuperarea gazelor reziduale în mod eficient din punct de vedere energetic, de utilizarea biomasei și de captarea și stocarea CO_2 în locurile în care există astfel de instalații, fără să se stimuleze creșterea nivelului emisiilor. […]

Pentru fiecare sector și subsector, în principiu, criteriile de referință sunt calculate mai degrabă pentru produsul finit și nu pentru materiile prime, astfel încât să se maximizeze reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și eficiența energetică pe parcursul fiecărui proces de producție din sectorul sau subsectorul în cauză.

[…]”

6 Articolul 11 din directiva menționată prevede:

„(1) Fiecare stat membru publică și prezintă Comisiei, până la 30 septembrie 2011, lista instalațiilor de pe teritoriul său care intră sub incidența prezentei directive, precum și cotele gratuite alocate fiecărei instalații de pe teritoriul său, calculate în conformitate cu normele menționate la articolul 10a alineatul (1) și la articolul 10c.

(2) Până la data de 28 februarie a fiecărui an, autoritățile competente emit cantitatea de cote care trebuie alocate pentru anul respectiv, calculată în conformitate cu articolele 10, 10a și 10c.

(3) Statele membre nu pot aloca cote cu titlu gratuit în temeiul alineatului (2) instalațiilor a căror înscriere în lista menționată la alineatul (1) a fost respinsă de către Comisie.”

Decizia 2011/278

7 Potrivit articolului 3 litera (b) din Decizia 2011/278, „subinstalația produsului de referință” înseamnă „intrările, ieșirile și emisiile aferente, legate de producția unui produs pentru care a fost stabilit un produs de referință în anexa I”.

8 Articolul 10 alineatele (1), (2) și (8) din această decizie, intitulat „Alocarea la nivelul instalației”, prevede:

„(1) Pe baza datelor colectate în conformitate cu articolul 7, statele membre calculează în fiecare an numărul de cote de emisii alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații autorizate de pe teritoriul lor începând din 2013, în conformitate cu alineatele (2)-(8).

(2) În acest scop, statele membre determină mai întâi numărul anual preliminar de cote de emisii alocate cu titlu gratuit, pentru fiecare subinstalație separat, după cum urmează:

(a) pentru fiecare subinstalație a unui produs de referință, numărul anual preliminar de cote de emisii alocate cu titlu gratuit pentru un an dat corespunde valorii acestui produs de referință, menționată în anexa I, înmulțită cu nivelul activității istorice legat de produsul respectiv;

[…]

(8) La determinarea cantității anuale totale preliminare a cotelor de emisii alocate cu titlu gratuit fiecărei instalații, statele membre trebuie să se asigure de faptul că emisiile nu sunt contabilizate de două ori, iar alocarea nu este negativă. În special, atunci când un produs intermediar, care este inclus într-un produs de referință în conformitate cu definiția limitelor sistemului respectiv menționată în anexa I, este importat într-o instalație, emisiile nu trebuie luate în calcul de două ori la determinarea cantităților anuale totale preliminare ale cotelor de emisii alocate cu titlu gratuit celor două instalații în cauză.”

9 Anexa I la aceeași decizie, intitulată „Produse de referință”, stabilește valoarea de referință pentru anumite produse enumerate exhaustiv, printre care și produsul „metal lichid”, care este definit drept „[f]ier lichid saturat cu carbon, destinat procesării ulterioare”. Această anexă precizează, în plus, procesele și emisiile incluse în produsul de referință care, în ceea ce privește produsul de referință „metal lichid”, sunt „toate procesele legate direct sau indirect de […] unități[le] de proces”, printre care în special „convertizorul cu oxigen”.

Decizia 2013/448

10 Considerentul (14) al Deciziei 2013/448 are următorul cuprins:

„În privința aplicării criteriului de referință pentru metalul lichid [din măsurile naționale de punere în aplicare (MNPA)] propuse de Republica Cehă, Comisia observă că […] alocarea către instalația inclusă la punctul C cu identificatorul CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05 ia în calcul procese care sunt incluse în limitele sistemului pentru produsul de referință metal lichid. Cu toate acestea, instalația nu produce, ci importă metal lichid. Ca urmare a absenței producției de metal lichid în instalația cu identificatorul CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05 și, prin urmare, a absenței unei subinstalații a produsului de referință corespunzătoare care ar permite determinarea alocării în conformitate cu articolul 10 din Decizia 2011/278/UE, alocarea propusă nu este coerentă cu normele privind alocarea și ar putea determina o dublă contabilizare. Prin urmare, Comisia obiectează cu privire la alocarea către instalațiile menționate la punctul C din anexa I la prezenta decizie.”

11 Articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din această decizie prevede:

„(1) Includerea instalațiilor enumerate în anexa I la prezenta decizie în listele de instalații care intră sub incidența Directivei 2003/87/CE transmise Comisiei în temeiul articolului 11 alineatul (1) din Directiva 2003/87/CE, precum și cantitățile anuale totale preliminare corespunzătoare de cote de emisii alocate cu titlu gratuit instalațiilor respective sunt respinse.

(2) […]

Nu se formulează obiecții cu privire la cazul în care un stat membru ar aduce modificări cantităților anuale totale preliminare ale cotelor de emisii alocate cu titlu gratuit instalațiilor de pe teritoriul său incluse în listele menționate la alineatul (1) și enumerate la punctul C din anexa I la prezenta decizie, înainte de a determina cantitatea anuală totală definitivă pentru fiecare an din 2013 până în 2020, în conformitate cu articolul 10 alineatul (9) din Decizia 2011/278/UE, în măsura în care modificarea ar consta în asigurarea conformității alocării cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Decizia 2011/278/UE și excluderea oricărei alocări pentru procesele care sunt incluse în limitele sistemului pentru produsul de referință metal lichid, astfel cum este definit în anexa I la Decizia 2011/278/UE, către o instalație care nu produce, ci importă metal lichid, fapt care altfel ar conduce la dublă contabilizare.”

Dreptul ceh

12 Articolul 2 litera a) din Zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (Legea nr. 383/2012 privind condițiile de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră) din 24 octombrie 2012 prevede:

„În sensul prezentei legi, «instalație» înseamnă o unitate tehnică staționară în care se desfășoară una sau mai multe dintre activitățile enumerate în anexa nr. 1 la prezenta lege sau alte activități direct asociate, care au o legătură tehnică cu activitățile desfășurate în situl respectiv și care pot avea efecte asupra emisiilor; unitățile tehnice staționare utilizate pentru cercetare, dezvoltare și experimentare a unor noi produse și procese nu sunt considerate instalații.”

13 În temeiul articolului 10 alineatul 1 prima teză din această lege, ministerul decide cu privire la alocarea cu titlu gratuit a cotelor către operatorii instalației sau ai aeronavei în fiecare an din perioada de comercializare 1 ianuarie 2013-31 decembrie 2020, prin intermediul unei proceduri și în funcție de o cantitate calculată pe baza valorilor de referință stabilite de dreptul Uniunii.

14 Anexa nr. 1 la legea menționată prevede, în coloana „activități”, producerea fontei sau oțelului (topire primară sau secundară), inclusiv prin turnare continuă, cu o capacitate de producție mai mare de 2,5 tone pe oră. Pe aceeași linie se indică, în coloana „gaze cu efect de seră”, dioxidul de carbon (CO_2).

Litigiul principal și întrebările preliminare

15 Până la 30 noiembrie 2015, Vítkovice Steel a exploatat instalația în discuție în litigiul principal, în care era utilizat un convertizor cu oxigen. Metalul lichid (fier lichid saturat cu carbon) utilizat ca resursă la intrare în cadrul acestui proces intermediar de producție a oțelului provenea dintr-o instalație vecină exploatată atunci de ArcelorMittal Ostrava a.s.

16 În anul 2013, Vítkovice Steel a solicitat autorităților cehe alocarea de cote cu titlu gratuit pentru perioada 2013-2020 pentru instalația în discuție în litigiul principal, prevalându-se de utilizarea unui convertizor cu oxigen, acest proces fiind menționat în anexa I la Decizia 2011/278.

17 Ministerul a inclus această instalație în proiectul de listă cu instalațiile eligibile pentru cote cu titlu gratuit prezentată Comisiei în conformitate cu articolul 11 alineatul (1) din Directiva 2003/87.

18 Acesta a interpretat Decizia 2011/278 în sensul că pot fi alocate cote de emisie cu titlu gratuit pentru instalația în discuție în litigiul principal în măsura în care se elimină orice risc de dublă contabilizare cu emisiile care provin de la instalația ArcelorMittal Ostrava.

19 În consecință, ministerul a căutat o formulă care să permită alocarea către Vítkovice Steel și ArcelorMittal Ostrava de cote cu titlu gratuit care să reflecte emisiile instalațiilor fiecăreia, evitând în același timp dubla contabilizare a acestora sau dubla alocare a cotelor legate de produsul „metal lichid”. După acordul acestor societăți cu privire la o astfel de formulă de repartizare, ministerul a informat Comisia în legătură cu aceasta.

20 Într-o scrisoare din 16 iulie 2013, Comisia a reiterat că nu era posibilă repartizarea cotelor între Vítkovice Steel și ArcelorMittal Ostrava. Aceasta a precizat că, deși articolul 10 alineatul (8) din Decizia 2011/278 impune ca un stat membru să împiedice dubla alocare a cotelor, această dispoziție nu permite însă repartizarea cotelor între doi operatori ai unor instalații diferite.

21 La 5 septembrie 2013, Comisia a adoptat Decizia 2013/448. Prin intermediul articolului 1 alineatul (1) din această decizie coroborat cu punctul C din anexa I la aceasta, Comisia a refuzat înscrierea instalației în discuție în litigiul principal în lista instalațiilor care beneficiază de cote cu titlu gratuit. În cuprinsul considerentului (14) al acestei decizii, Comisia a arătat că această instalație „nu produce, ci importă metal lichid”, iar „ca urmare a absenței producției de metal lichid […] și, prin urmare, a absenței unei subinstalații a produsului de referință corespunzătoare care ar permite determinarea alocării în conformitate cu articolul 10 din Decizia 2011/278 […], alocarea propusă nu este coerentă cu normele privind alocarea și ar putea determina o dublă contabilizare”.

22 Deși nu împărtășește interpretarea Comisiei, ministerul a comunicat, în scrisoarea din 16 octombrie 2013, că efectuează o notificare privind alocarea provizorie a tuturor cotelor numai pentru instalația exploatată de ArcelorMittal Ostrava.

23 Prin decizia din 23 iulie 2014, ministerul nu a alocat nicio cotă cu titlu gratuit pentru instalația în discuție în litigiul principal pentru perioada 2013-2020. Vítkovice Steel a formulat o reclamație împotriva acestei decizii, care a fost respinsă de ministr životního prostředí (ministrul Mediului, Republica Cehă) (denumit în continuare „ministrul”) la 12 noiembrie 2014.

24 Acțiunea formulată de Vítkovice Steel împotriva acestui refuz a fost respinsă în primă instanță prin hotărârea Městský soud v Praze (Tribunalul Municipal din Praga, Republica Cehă) din 9 februarie 2017. Prin hotărârea din 23 februarie 2018, Nejvyšší správní soud (Curtea Administrativă Supremă, Republica Cehă) a anulat această hotărâre pentru lipsă de motivare și a trimis cauza instanței de prim grad de jurisdicție, după ce a considerat că nu se poate concluziona fără echivoc că în Decizia 2013/448 s-a arătat în mod incontestabil că nicio cotă nu era datorată instalației în discuție în litigiul principal pentru motivul că aceasta din urmă nu produce metal lichid. Prin hotărârea din 4 aprilie 2018, Městský soud v Praze (Tribunalul Municipal din Praga) a anulat decizia atacată a ministrului și i-a trimis înapoi cauza.

25 În consecință, la 28 iunie 2018, ministrul a anulat decizia ministerului din 23 iulie 2014. Ulterior, printr-o decizie din 13 august 2018, ministerul a alocat către Vítkovice Steel, pentru perioada 2013-2020, exact același număr de cote cu titlu gratuit precum cel care îi fusese alocat în decizia inițială din 23 iulie 2014. O reclamație introdusă de Vítkovice Steel împotriva acestei decizii a fost respinsă prin decizia ministrului din 31 decembrie 2018. În cadrul acestei din urmă decizii, ministrul a considerat că nu poate să dispună alocarea de cote cu titlu gratuit pentru instalația în discuție în litigiul principal întrucât, prin Decizia 2013/448, Comisia s-a opus, în aplicarea articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87. Ministrul a subliniat de asemenea că Vítkovice Steel nu mai exploatează această instalație din anul 2015 și că, de atunci, nu mai poate beneficia de cote pentru instalația respectivă.

26 Vítkovice Steel a sesizat instanța de trimitere cu o acțiune împotriva deciziei ministrului din 31 decembrie 2018. Aceasta susține în esență că ministerul nu a respectat deciziile anterioare ale instanțelor administrative din care ar reieși că acesta a interpretat în mod eronat Decizia 2013/448 și că ar fi posibil să se aloce retroactiv cote instalației în discuție în litigiul principal, chiar dacă nu mai este exploatată.

27 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere ridică problema dacă articolul 10 alineatul (8) din Decizia 2011/278 coroborat cu anexa I la această decizie impune alocarea de cote de emisie cu titlu gratuit, pentru perioada 2013-2020, instalației în discuție în litigiul principal, cu condiția de a se garanta că nu există nici dublă contabilizare a emisiilor, nici dublă alocare a cotelor destinate produsului „metal lichid”.

28 În această privință, instanța menționată consideră că dispozițiile relevante ale Deciziei 2011/278 trebuie interpretate în sensul că trebuiau alocate cote cu titlu gratuit instalației Vítkovice Steel în temeiul articolului 10a alineatele (1) și (5) din Directiva 2003/87.

29 Instanța menționată subliniază, în primul rând, că instalația în discuție în litigiul principal îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2003/87 și, prin urmare, intra sub incidența sistemului de comercializare a cotelor. Astfel, ar fi cert, pe de o parte, că această instalație, în care procesul utilizat era un „convertizor cu oxigen”, aparține, în mod general, unei activități căreia i se aplică această directivă și, pe de altă parte, că un astfel de proces generează emisii de CO_2. Ar reieși de altfel din Decizia 2013/448 că, chiar dacă Comisia a confirmat că procesul „convertizor cu oxigen” produce mai puține emisii decât procesul de producție de metal lichid, această instituție nu a negat că anumite emisii sunt totuși generate de primul dintre aceste procese. Astfel, în cazul în care, cu încălcarea Directivei 2003/87, nu ar fi alocată nicio cotă cu titlu gratuit unei instalații care trebuie să intre sub incidența sistemului de comercializare a cotelor, logica economică care stă la baza acestui sistem ar fi negată.

30 Instanța de trimitere amintește, în al doilea rând, că reiese din cuprinsul considerentului (14) al Deciziei 2013/448 că Comisia s-a opus ca instalația în discuție în litigiul principal să beneficieze de cote cu titlu gratuit pentru motivul că aceasta „nu produce, ci importă metal lichid”.

31 Or, o astfel de constatare ar lipsi de orice semnificație acea parte din anexa I la Decizia 2011/278 în care Comisia a inclus, în vederea alocării cu titlu gratuit a cotelor de emisie, în cadrul produsului „metal lichid”, și procesul „convertizor cu oxigen”, în care metalul lichid este o resursă la intrarea procesului. Modul de redactare a Deciziei 2011/278 ar fi creat astfel o încredere legitimă din partea operatorilor în cauză, care se puteau aștepta ca respectivele cote cu titlu gratuit să fie

alocate instalațiilor care utilizează convertizorul cu oxigen. De altfel, instanța de trimitere consideră că soluția adoptată de Comisie în decizia menționată este conformă cu obiectivul Directivei 2003/87.

32 În al treilea rând, având în vedere modul de redactare a articolului 10 alineatul (8) din Decizia 2011/278, instanța de trimitere arată că nu înțelege motivele pentru care Comisia a refuzat să repartizeze cotele de emisie legate de metalul lichid între instalația în care este produs acesta și instalația în care este utilizat, proporțional cu emisiile de CO_2 generate de activitățile fiecăreia dintre aceste instalații.

33 În această privință, soluția avută în vedere de Comisie, care constă în alocarea integrală a cotelor de emisie cu titlu gratuit către ArcelorMittal Ostrava, dat fiind că aceasta ar putea ulterior să le transfere cu titlu gratuit către Vítkovice Steel în temeiul unui acord de drept privat, nu ar fi satisfăcătoare. O astfel de abordare nu ar ține seama de faptul că aceasta din urmă beneficiază de un drept subiectiv la alocarea de cote cu titlu gratuit.

34 Astfel, în opinia instanței de trimitere, poziția Comisiei ar fi contrară logicii economice a sistemului de comercializare a cotelor, întrucât privează în mod nejustificat operatorul unei instalații în care se derulează un proces inclus în sistemul cotelor de emisie de posibilitatea de a obține cotele la care are dreptul cu titlu gratuit și, dacă este cazul, de a le comercializa.

35 În plus, soluția preconizată de Comisie, în măsura în care se întemeiază pe un acord de drept privat între cele două societăți în cauză, ar risca să creeze o denaturare gravă a concurenței, încălcând astfel obiectivul Deciziei 2011/278.

36 În ipoteza în care s-ar răspunde negativ la prima întrebare, instanța de trimitere solicită, prin intermediul celei de a doua întrebări, să se stabilească dacă articolul 10 alineatul (8) din Decizia 2011/278 coroborat cu anexa I la această decizie este nevalid în ceea ce privește produsul „metal lichid”. Ea apreciază că această decizie ar trebui declarată nevalidă ca urmare a încălcării Directivei 2003/87, precum și din motive de contradicție internă.

37 În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, instanța de trimitere apreciază că ar trebui să se considere, ca răspuns la cea de a treia întrebare, că Decizia 2013/448 este de asemenea nevalidă în ceea ce privește respingerea de către Comisie a propunerii Republicii Cehe de a aloca cote cu titlu gratuit către Vítkovice Steel pentru instalația în discuție în litigiul principal.

38 În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, ar fi necesar să se examineze a patra întrebare adresată, pentru a stabili dacă Decizia 2013/448 poate fi interpretată în sensul că permite Republicii Cehe să solicite, încă o dată, autorizarea alocării de cote cu titlu gratuit în beneficiul Vítkovice Steel pentru instalația în discuție în litigiul principal, în măsura în care se poate garanta că acest lucru nu va conduce la dubla contabilizare a emisiilor și nici la dubla alocare de cote.

39 În cazul unui răspuns negativ la a patra întrebare, instanța apreciază că ar trebui ridicată, în cadrul celei de a cincea întrebări, problema validității Deciziei 2013/448 în ceea ce privește instalația în discuție în litigiul principal.

40 În sfârșit, în cazul unui răspuns afirmativ la întrebările a treia, a patra sau a cincea, ceea ce ar implica faptul că dreptul Uniunii impune alocarea de cote instalației în discuție în litigiul principal, ar trebui să se răspundă la a șasea întrebare pentru a se stabili modul în care o

autoritate națională trebuie să procedeze, în conformitate cu dreptul Uniunii, atunci când instalația în cauză nu mai este exploatată și, în plus, perioada pentru care trebuiau alocate cotele s-a încheiat.

41 În aceste condiții, Městský soud v Praze (Tribunalul Municipal din Praga) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 10 alineatul (8) din Decizia [2011/278] coroborat cu anexa I la această decizie impune alocarea cu titlu gratuit a unor cote de emisii pentru perioada 2013-2020 unei instalații în care se desfășoară un proces care folosește un convertizor cu oxigen, în care resursa la intrarea procesului este fier lichid saturat cu carbon furnizat dintr-o altă instalație aparținând unui alt operator, dacă, în același timp, se asigură că nu are loc o dublă contabilizare, nici o dublă alocare a cotelor de emisii destinate produsului «metal lichid»?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, articolul 10 alineatul (8) din Decizia [2011/278] coroborat cu anexa I la această decizie nu este valid cu privire la produsul «metal lichid» din cauza încălcării articolului 2 alineatul (1) din Directiva [2003/87] coroborat cu anexa I la această directivă, eventual din cauza redactării insuficient de clare?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, articolul 1 alineatul (1) din Decizia [2013/448] este lipsit de validitate și în ceea ce privește [instalația în discuție în litigiul principal], având în vedere că temeiul juridic nu mai subzistă?

4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia [2013/448], în ceea ce privește [instalația în discuție în litigiul principal], poate fi interpretat în sensul că permite alocarea de cote de emisii destinate produsului «metal lichid» acestei instalații ca urmare a unei noi cereri a Republicii Cehe, dacă se exclud dubla contabilizare și dubla alocare a cotelor de emisie?

5) În cazul unui răspuns negativ la a patra întrebare, articolul 1 alineatul (1) din Decizia [2013/448] este lipsit de validitate în ceea ce privește [instalația în discuție în litigiul principal], din cauza contradicției cu articolul 10 alineatul (8) din Decizia [2011/278] coroborat cu anexa I la această decizie?

6) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia, a patra sau a cincea întrebare, cum ar trebui să procedeze în conformitate cu dreptul Uniunii autoritatea din statul membru, care, în mod contrar dreptului Uniunii, nu a alocat cu titlu gratuit cote de emisie operatorului instalației în care se desfășoară un proces care folosește un convertizor cu oxigen, în situația în care instalația respectivă nu mai este exploatată, iar perioada pentru care au fost alocate cotele de emisii s-a încheiat deja?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la a patra întrebare

42 Prin intermediul celei de a patra întrebări, care trebuie analizată în primul rând, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448 trebuie interpretat în sensul că permite să se aloce instalației în

discuție în litigiul principal cote de emisie cu titlu gratuit pentru produsul de referință „metal lichid”, pe baza unei noi cereri a Republicii Cehe, dacă se exclud dubla contabilizare a emisiilor și dubla alocare a cotelor.

43 În această privință, trebuie amintit mai întâi că, potrivit dispozițiilor articolului 11 alineatul (1) din Directiva 2003/87, fiecare stat membru publică și prezintă Comisiei, până la 30 septembrie 2011, lista instalațiilor de pe teritoriul său care intră sub incidența acestei directive, precum și cotele gratuite alocate fiecărei instalații de pe teritoriul său, calculate în conformitate cu normele menționate la articolul 10a alineatul (1) și la articolul 10c. Apoi, în conformitate cu articolul 11 alineatul (2) din directiva menționată, până la data de 28 februarie a fiecărui an, autoritățile competente emit cantitatea de cote care trebuie alocate pentru anul respectiv, calculată în conformitate cu articolele 10, 10a și 10c din aceeași directivă.

44 În sfârșit, potrivit articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87, statele membre nu pot aloca cote cu titlu gratuit în temeiul alineatului (2) al acestui articol instalațiilor a căror înscriere în lista menționată la alineatul (1) al articolului 11 menționat a fost respinsă de către Comisie.

45 La 5 septembrie 2013, Comisia a adoptat Decizia 2013/448, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87. Astfel cum reiese din cuprinsul articolului 1 alineatul (1) și al punctului C din anexa I la această decizie, Comisia a respins înscrierea instalației în discuție în litigiul principal în lista instalațiilor care intră sub incidența Directivei 2003/87, precum și cantitățile anuale totale preliminare corespunzătoare ale cotelor de emisii alocate cu titlu gratuit acestei instalații.

46 Potrivit considerentului (14) al deciziei menționate, Comisia a observat că instalația în discuție în litigiul principal nu produce, ci importă metal lichid. Această instituție precizează în cuprinsul aceluiași considerent că, din cauza absenței producției de metal lichid în această instalație și, prin urmare, a absenței unei subinstalații a produsului de referință corespunzătoare care ar permite determinarea alocării în conformitate cu articolul 10 din Decizia 2011/278, alocarea propusă pentru instalația respectivă nu este coerentă cu normele privind alocarea și ar putea determina o dublă contabilizare.

47 Rezultă astfel din articolul 1 alineatul (1) și de la punctul C din anexa I la Decizia 2013/448, interpretate în lumina articolului 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87, că se interzice Republicii Cehe să aloce cote de emisie cu titlu gratuit instalației în discuție în litigiul principal pentru produsul de referință metal lichid.

48 Desigur, Comisia a precizat la articolul 1 alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448 că nu formulează obiecții „cu privire la cazul în care un stat membru ar aduce modificări cantităților anuale totale preliminare ale cotelor de emisii alocate cu titlu gratuit instalațiilor de pe teritoriul său incluse în listele menționate la alineatul (1) [al articolului 1] și enumerate la punctul C din anexa I la [această] decizie, înainte de a determina cantitatea anuală totală definitivă pentru fiecare an din 2013 până în 2020 […], în măsura în care modificarea ar consta în asigurarea conformității alocării cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Decizia [2011/278] și excluderea oricărei alocări pentru procesele care sunt incluse în limitele sistemului pentru produsul de referință metal lichid, astfel cum este definit în anexa I la [decizia menționată] către o instalație care nu produce, ci importă metal lichid, fapt care altfel ar conduce la dublă contabilizare”.

49 Vítkovice Steel apreciază în esență că rezultă din articolul 1 alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448 și în special din segmentul de teză „fapt care altfel ar conduce la dublă contabilizare” că aceasta poate obține alocarea cu titlu gratuit a cotelor de emisie ca urmare a utilizării metalului lichid în instalația în discuție în litigiul principal, în măsura în care se evită orice dublă contabilizare a emisiilor. Emisiile de CO_2 pentru acest produs și utilizarea sa în procesul „convertizor cu oxigen” ar trebui, în acest scop, să fie repartizate între instalația sa și instalația ArcelorMittal Ostrava, care, pentru a fabrica de asemenea oțel, produce ea însăși, într-o primă etapă, metal lichid prin utilizarea de furnale și, într-o a doua etapă, utilizează această metal lichid într-un convertizor cu oxigen.

50 Această interpretare a Deciziei 2013/448 nu poate fi însă reținută.

51 Astfel, articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Decizia 2011/278 prevede normele de calcul al numărului anual preliminar de cote de emisii alocate cu titlu gratuit pentru fiecare „subinstalație a unui produs de referință”, această noțiune fiind definită la articolul 3 litera (b) din această decizie drept „intrările, ieșirile și emisiile aferente, legate de [fabricarea] unui produs pentru care a fost stabilit un produs de referință în anexa I [la decizia menționată]”. Așadar, în conformitate cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Decizia 2011/278, interpretat în lumina articolului 3 litera (b) din aceasta, nu poate exista o alocare cu titlu gratuit a cotelor de emisie unei subinstalații pentru un produs de referință atunci când această subinstalație nu fabrică produsul în cauză.

52 În speță, întrucât instalația în discuție în litigiul principal nu produce metal lichid, aceasta nu poate beneficia de cote de emisie cu titlu gratuit pentru produsul de referință metal lichid.

53 Astfel trebuie înțeleasă indicația care figurează la articolul 1 alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448, potrivit căreia Comisia ar accepta modificarea de către statul membru în cauză a cantităților anuale totale preliminare de cote de emisie alocate cu titlu gratuit instalațiilor, precum cea în discuție în litigiul principal, care sunt enumerate la punctul C din anexa I la această decizie, în măsura în care modificarea ar asigura conformitatea alocării propuse cu articolul 10 alineatul (2) litera (a) din decizia menționată.

54 Această interpretare este confirmată, în plus, de indicația expresă care figurează la articolul 1 alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448, potrivit căreia modificarea care trebuie acordată de statul membru în cauză cantității de cote de emisie alocate cu titlu gratuit ar trebui să constea „în excluderea oricărei alocări pentru procesele care sunt incluse în limitele sistemului pentru produsul de referință metal lichid, astfel cum este definit în anexa I la [Decizia 2011/278], către o instalație care nu produce, ci importă metal lichid, fapt care altfel ar conduce la dublă contabilizare”.

55 În ceea ce privește acest ultim segment de teză, referitor la dubla contabilizare, este suficient să se arate că acesta constituie un element de motivare suplimentar pentru a justifica excluderea alocării de cote cu titlu gratuit, prevăzută în teza din care face parte. În orice caz, acest segment de teză nu poate fi interpretat în sensul că permite o asemenea alocare doar cu condiția de a se garanta că ea nu va conduce la dubla contabilizare a emisiilor și nici la dubla alocare de cote. Astfel, o asemenea interpretare a articolului 1 alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448 ar fi vădit contrară modului de redactare univoc al acestei dispoziții și, după cum reiese din cuprinsul punctului 51 din prezenta hotărâre, ar încălca articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Decizia 2011/278.

56 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că trebuie să se răspundă la a patra întrebare că articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448 trebuie interpretat în sensul că nu permite să se aloce instalației în discuție în litigiul principal cote cu titlu gratuit pentru produsul de referință „metal lichid”, pe baza unei noi cereri a Republicii Cehe, chiar dacă sunt excluse dubla contabilizare a emisiilor și dubla alocare a cotelor.

Cu privire la a treia și a cincea întrebare

57 Prin intermediul celei de a treia și al celei de a cincea întrebări, instanța de trimitere ridică în esență problema validității Deciziei 2013/448.

58 Întemeindu-se pe jurisprudența rezultată din Hotărârea din 9 martie 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), precum și pe Hotărârea din 25 iulie 2018, Georgsmarienhütte și alții (C-135/16, EU:C:2018:582), guvernul ceh susține că aceste întrebări sunt inadmisibile întrucât Vítkovice Steel avea posibilitatea de a introduce o acțiune în anulare împotriva Deciziei 2013/448, pe baza articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Întrucât această societate nu a făcut uz de această posibilitate, caracterul definitiv al Deciziei 2013/448 nu ar putea fi repus în discuție în cadrul litigiului principal.

59 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, posibilitatea unui justițiabil de a se prevala, în cadrul unei acțiuni formulate în fața unei instanțe naționale, de nevaliditatea unor dispoziții cuprinse într-un act al Uniunii, care constituie temeiul unei decizii naționale adoptate în privința sa, presupune fie că a introdus, în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, și o acțiune în anulare împotriva acestui act al Uniunii în termenele stabilite, fie că nu a procedat astfel, întrucât nu dispune fără nicio îndoială de dreptul de a introduce o asemenea acțiune (Hotărârea din 25 iulie 2018, Georgsmarienhütte și alții, C-135/16, EU:C:2018:582, punctul 17, precum și jurisprudența citată).

60 În speță, deși instanța de trimitere arată, în cererea sa de decizie preliminară, că a treia și a cincea întrebare sunt adresate pe baza propriului raționament și nu reiterează pur și simplu argumentația dezvoltată de Vítkovice Steel, această instanță precizează că litigiul principal privește printre altele validitatea Deciziei 2013/448. În plus, din dosarul aflat la dispoziția Curții reiese că Vítkovice Steel a solicitat instanței de trimitere, în cadrul acestui litigiu, să adreseze Curții întrebări preliminare privind validitatea Deciziei 2013/448. Prin urmare, trebuie să se examineze dacă această societate avea, fără nicio îndoială, calitate procesuală activă pentru a formula o acțiune în anulare împotriva acestei decizii în fața Tribunalului, în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE.

61 În acest sens, rezultă din această din urmă dispoziție că o persoană fizică sau juridică poate formula o acțiune împotriva unui act de drept al Uniunii numai dacă persoana în cauză este destinatarul acestui act sau dacă acesta din urmă o privește direct și individual.

62 În speță, din cuprinsul articolului 5 din Decizia 2013/448 reiese că destinatarii acesteia sunt statele membre. Prin urmare, trebuie analizat dacă această decizie privește direct și individual Vítkovice Steel.

63 Pe de o parte, în ceea ce privește afectarea directă a Vítkovice Steel, trebuie arătat că, având în vedere interdicția prevăzută la articolul 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87 și astfel cum reiese din analiza celei de a patra întrebări, autoritățile cehe erau obligate, fără a dispune de cea mai mică marjă de apreciere, să refuze să aloce Vítkovice Steel, pentru instalația în discuție în litigiul principal, cote de emisie cu titlu gratuit pentru produsul de referință „metal lichid” din

momentul în care Comisia a respins, prin Decizia 2013/448, o astfel de alocare de cote. Prin urmare, trebuie să se considere că această decizie privește în mod direct Vítkovice Steel (a se vedea prin analogie Hotărârea din 25 iulie 2018, Georgsmarienhütte și alții, C-135/16, EU:C:2018:582, punctele 29 și 30, precum și jurisprudența citată).

64 Pe de altă parte, în ceea ce privește afectarea individuală a acestei societăți, din cuprinsul articolului 1 alineatul (1) din Decizia 2013/448 reiese că Comisia a refuzat înscrierea instalației în discuție în litigiul principal în lista instalațiilor care intră sub incidența Directivei 2003/87, precum și cantitățile anuale totale preliminare de cote de emisie alocate cu titlu gratuit instalației respective, aceasta din urmă desemnată în mod specific prin intermediul unui identificator individual („CZ-existing-CZ-52-CZ-0102-05”), la punctul C din anexa I la această decizie.

65 Decizia menționată a afectat, așadar, Vítkovice Steel în considerarea anumitor calități care îi sunt specifice sau a unei situații de fapt care o caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, o individualizează într-un mod analog celui al destinatarului (a se vedea prin analogie Hotărârea din 25 iulie 2018, Georgsmarienhütte și alții, C-135/16, EU:C:2018:582, punctul 31, precum și jurisprudența citată).

66 În aceste condiții, este necesar să se concluzioneze că Vítkovice Steel avea, fără nicio îndoială, calitate procesuală activă pentru a formula o acțiune în anulare împotriva Deciziei 2013/448, în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Întrucât Vítkovice Steel nu a formulat o acțiune în acest sens, decizia menționată a rămas definitivă în privința sa. Prin urmare, cerințele securității juridice conduc la concluzia că nu se mai poate repune în discuție caracterul definitiv al deciziei menționate în cadrul procedurii desfășurate în fața instanței de trimitere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punctele 17 și 18, precum și Hotărârea din 25 iulie 2018, Georgsmarienhütte și alții, C-135/16, EU:C:2018:582, punctul 15).

67 În consecință, întrebările a treia și a cincea sunt inadmisibile.

Cu privire la prima, a doua și a șasea întrebare

68 Rezultă din tot ceea ce precedă că nu este necesar să se răspundă la prima, a doua și a șasea întrebare, din moment ce, oricare ar fi răspunsurile date la acestea, ele nu vor putea avea consecințe asupra soluției din litigiul principal, întrucât Decizia 2013/448, a cărei validitate nu mai poate fi contestată de Vítkovice Steel, se opune alocării de cote de emisie cu titlu gratuit instalației în discuție în litigiul principal.

Cu privire la cheltuielile de judecată

69 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a zecea) declară:

Articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) al treilea paragraf din Decizia 2013/448/UE a Comisiei din 5 septembrie 2013 privind măsurile naționale de punere în aplicare pentru

alocarea tranzitorie, cu titlu gratuit, a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului trebuie interpretat în sensul că nu permite să se aloce instalației în discuție în litigiul principal cote cu titlu gratuit pentru produsul de referință „metal lichid”, pe baza unei noi cereri a Republicii Cehe, chiar dacă sunt excluse dubla contabilizare a emisiilor și dubla alocare a cotelor.

Semnături